

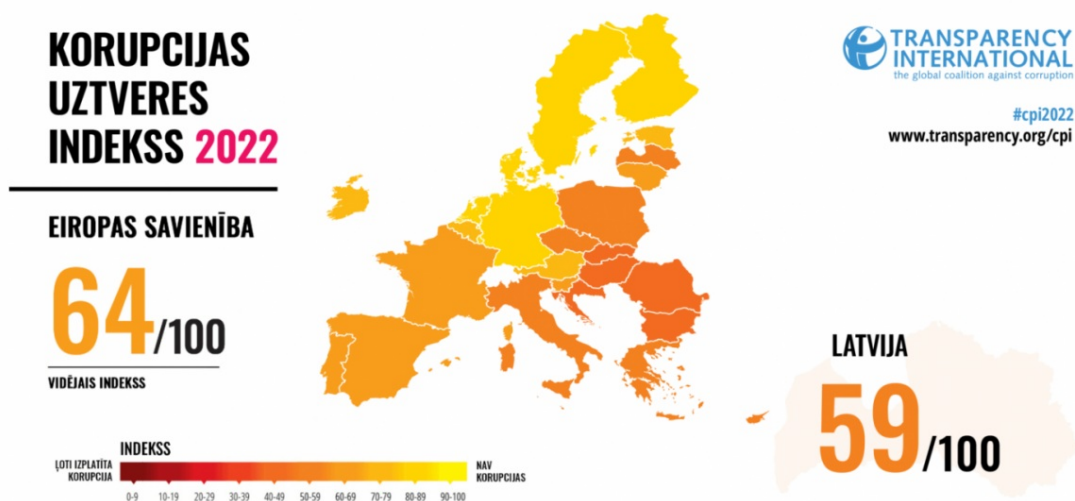

Korupcijas novēršanas
un apkarošanas birojs

Latvijai ir jāņem vērā starptautisko organizāciju izteiktās rekomendācijas un jāveic aktīvi pasākumi to ieviešanai

Publicēts pirms vairāk nekā 2 gadiem

Publicēts: 31.01.2023.

Attēls: biedrība "Sabiedrība par atklātību – Delna"

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) pēc sākotnējās iepazīšanās ar publicētajiem Korupcijas uztveres indeksa (KUI) rezultātiem secina, ka gan Eiropas Savienības, gan Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) valstu vidū vidējais KUI rādītājs ir saglabājies nemainīgs vai pat samazinājies.

99 KNAB priekšnieks Jēkabs Straume: "Aizvadīto gadu laikā Latvija ir ieviesusi ārvalstu organizāciju izteiktās rekomendācijas, pieņēmusi Interesu pārstāvības atklātības likumu un veikusi neskaitāmus uzlabojumus esošajā normatīvajā regulējumā, kā arī īstenojusi citas darbības, lai mazinātu un izslēgtu korupcijas klātbūtni.

Arī turpmāk Latvijai ir veicami vairāki mājasdarbi, kuru izpilde var ne tikai uzlabot pozīcijas KUI, bet arī mazināt iedzīvotāju toleranci pret korupciju. Viens no šādiem mājasdarbiem ir meklēt risinājumus, kā samazināt tiesvedību ilgumu. Lai īstenotie pasākumi būtu pilnībā efektīvi, arī sabiedrībai ir jāapzinās sava loma cīņā ar korupciju un aktīvi tajā jāiesaistās, nepaliekot vienaldzīgiem un ziņojot par iespējamiem noziegumiem."

KNAB ieskatā, gan Latvijas, gan kopējā KUI valstu rādītāju analizē un cēloņsakarību skaidrošanā ir jāņem vērā laika nobīde, kas veidojas starp rezultātu publicēšanu un KUI pētījumu veikšanu. Daļa pētījumu, uz kuriem balstīts KUI rādītājs, ir veikti laikā, kad pasauli satricināja globālā pandēmija. Tā ne tikai mainīja iedzīvotāju ikdienu, bet arī būtiski palielināja neziņu un pesimismu dažādu iedzīvotāju grupu un tautsaimniecības nozaru vidū.

Pēdējo gadu laikā KNAB un citas atbildīgās institūcijas ir sekmīgi īstenojušas pasākumus, lai ieviestu starptautisko organizāciju sniegtās rekomendācijas korupcijas novēršanas un apkarošanas jomā. Janvāra vidū Eiropas Padomes Pretkorupcijas starpvalstu grupa (GRECO) [publicēja Piektais novērtēšanas kārtas ziņojumu](#), norādot, ka Latvija pilnībā vai daļēji izpildījusi visas 17 grupas izteiktās rekomendācijas. Tādējādi Latvija ir kļuvusi par otro valsti, kas sekmīgi noslēgusi GRECO Piekto novērtēšanas kārtu.

KNAB un Latvijas ieguldījumu pretkorupcijas jomā [novērtējusi arī starptautiskā pretkorupcijas organizācija *Transparency International*](#). Organizācija pērn rudenī atzina, ka Latvija ir vienīgā Eiropas Savienības dalībvalsts, kas uzlabojusi sniegumu ārvalstu amatpersonu kukuļošanas apkarošanā.

KNAB ieskatā, Latvijai ir jāņem vērā starptautisko organizāciju izteiktās rekomendācijas un jāveic aktīvi pasākumi to ieviešanai. Rekomendāciju ieviešana ļaus uzlabot pretkorupcijas mehānismus un pārņemt starptautisko labo praksi, palielinot politisko integritāti un novēršot publisko resursu izšķērdēšanas riskus. Būtiska loma ir arī starptautisko organizāciju piedāvātajiem atbalsta mehānismiem. Janvāra vidū Eiropas Komisija un OECD Latvijā uzsāka projektu korupcijas novēršanas jomā, un viens no tā mērķiem ir pārskatīt interešu konflikta novēršanas normatīvā regulējuma atbilstību mūsdienu situācijai.

KNAB darbības rezultāti liecina, ka katru gadu pieaug to juridisko personu skaits, kuru interesēs īstenota valsts amatpersonu kukuļošana Latvijā un ārvalstīs. Tas norāda uz negatīvu tendenci, kā arī aktualizē iekšējās pretkorupcijas kontroles sistēmu nozīmi uzņēmumu godprātīgā darbībā un korupcijas risku mazināšanā. KNAB piekrīt biedrības “Sabiedrība par atklātību – Delna” paustajam viedoklim par nepieciešamību iesaistītajām pusēm īstenot pasākumus, lai palielinātu biznesa godprātību un uzņēmēju izpratni par korupcijas izpausmes formām privātajā sektorā.

<https://www.knab.gov.lv/lv/jaunums/latvijai-ir-janem-vera-starptautisko-organizaciju-izteiktas-rekomendacijas-un-javeic-aktivi-pasakumi-ieviesanai>